

สมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อการตัดสินใจ
เลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชี
ในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ACCOUNTING COMPETENCIES AND CHARACTERISTICS OF DIGITAL ERA ACCOUNTANTS
AFFECTING THE DECISION TO CHOOSE ACCOUNTING SOFTWARE PACKAGES BY
ACCOUNTANTS IN ACCOUNTING FIRMS IN THE NORTHEASTERN REGION

บัวพันธ์ สอนสุภาพ^{1*}, พรทิวา แสงเขียว², ทิรวุฒิ ยิ่งสุข³
Buaphan Sonsupap^{1*}, Porntiwa Saengkhiew², Tirawut Yongsook³

^{1,2,3} หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

^{1,2,3} Master of Accountancy Program, Faculty of Accountancy, Sripatum University

Corresponding author's e-mail: buaphan.bow@gmail.com^{1}, porntiwa@gmail.com², Tirawut.yo@spu.ac.th³

Received: June 18, 2024

Revised: August 15, 2024

Accepted: August 26, 2024

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาสมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 325 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติโดยใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชี และคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือภาพรวม อยู่ในระดับมาก ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่าสมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลมีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: สมรรถนะทางการบัญชี; คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล; การตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี

Abstract

The objective of this study was to examine the accounting competencies and characteristics of accountants in the digital era that influence the decision to use accounting software packages among accountants in accounting firms in the Northeast region of Thailand. This research is quantitative in nature, and data was collected using questionnaires from 325 accountants in accounting firms in the Northeast region. The data was analyzed using statistical software packages, employing descriptive statistics such as percentage, mean, and standard deviation to describe the general characteristics of the respondents. Correlation coefficient analysis was used to test the relationship between independent variables, and multiple regression analysis was employed to test the research hypotheses. The analysis of data regarding accounting competencies and characteristics of accountants in the digital era among accountants in accounting firms in the Northeast region was found to be at a high level overall. The analysis of data regarding the decision to use accounting software packages among accountants in accounting firms in the Northeast region was also found to be at a high level overall. The results of the research hypothesis testing revealed that accounting competencies and characteristics of accountants in the digital era significantly influence the decision to use accounting software packages among accountants in accounting firms in the Northeast region at a statistical significance level of .01.

Keywords: accounting competency; accountant characteristic in digital age; decision to choose accounting software packages

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

สมรรถนะทางการบัญชี (accounting competency) เป็นคุณลักษณะด้านความรู้ทางวิชาชีพ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการประกอบวิชาชีพ ซึ่งผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายบัญชีจะต้องมี เพื่อให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จและได้ผลงานที่มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของสังคม สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ที่องค์กรธุรกิจต้องการ มีคุณลักษณะสำคัญ 5 ประการดังนี้ ด้านการวางแผนและควบคุมทางการเงิน ด้านการตรวจสอบภายใน ด้านการจัดทำและนำเสนอข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจ ด้านจริยธรรมของนักบัญชี และด้านความรู้และสมรรถนะทางบัญชีที่ต้องใช้ในการประกอบวิชาชีพ (กุลสุมา คำพิทักษ์, 2556)

โลกยุคปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในบริบทต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยี ทั่วโลกให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี เรียกได้ว่า โลกยุคปัจจุบัน เข้าสู่ยุค “ใหม่” ทุกอย่างขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ก้าวเข้ามามีบทบาทสำคัญทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านวัฒนธรรม ด้านการเมือง การปกครอง ด้านการศึกษา ด้านธุรกิจ เป็นต้น ทุกอาชีพต้องปรับตัวและพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง และเพื่อให้สามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ จากการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัลและเทคโนโลยี เช่น ระบบคลาวด์ (cloud computing) โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต ข้อมูลขนาดใหญ่ (big data) ซอฟต์แวร์วิเคราะห์ข้อมูล

(analytics software) เป็นต้น ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในภาคธุรกิจทุกด้าน นักบัญชีเองก็ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวและจำเป็นต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้ก้าวทันยุคดิจิทัลที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว นักบัญชีเป็นอีกอาชีพหนึ่งที่ต้องมีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ทำงานเฉพาะทาง ในปัจจุบันการทำงานของนักบัญชีเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เนื่องจาก สภาพเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงและการแข่งขันที่สูงมากขึ้น รวมทั้งการเกิดขึ้นของเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ องค์การไม่เพียงต้องการนักบัญชีที่มีความรู้ ความสามารถ รวมถึงมีประสบการณ์ทางบัญชี แต่นักบัญชียังต้องสามารถออกแบบ วางระบบบัญชี ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน มีความรู้ ความสามารถในวิชาชีพ มีจรรยาบรรณ เอาใจใส่ รอบคอบ ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล (เกษมาพร ยังสัมพันธ์, 2561) เรียกได้ว่า นักบัญชีสมัยใหม่ หรือนักบัญชียุคใหม่ต้องมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพิ่มเติมหลายประการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานในยุคดิจิทัล ที่ใช้ระบบคอมพิวเตอร์ในทุกขั้นตอนขององค์กร และมีการนำระบบคลาวด์ และข้อมูลขนาดใหญ่เข้ามาใช้เพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน (ดิชพงศ์ พงศ์ภัทรชัย, 2559) นักบัญชียุคใหม่ นอกจากมีความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ และมี จรรยาบรรณวิชาชีพ (จิตติมา ขำคำ, สุพิศ ฤทธิแก้ว, และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2562) ยังต้องพัฒนาศักยภาพและสร้างมูลค่าให้กับตนเองในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านการวิเคราะห์ การแก้ไขปัญหา และด้านภาษา (สรวิชัย บุญวุฒิ และไพฑูริย์ อินตะขัน, 2559) รวมถึงสมรรถนะที่จำเป็นอีกหลายประการ อาทิเช่น ความเข้าใจในการทำธุรกิจ มีความรู้ความสามารถในการทำธุรกิจ และความเข้าใจทางเศรษฐกิจเพื่อใช้ในการตัดสินใจ และคิดวิเคราะห์อย่างทันท่วงทีต่อ เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น (ชุมพล รอดแจ่ม และรุ่งระวี มั่งสิงห์, 2562) นักบัญชีควรมีความรู้ด้านบัญชี และควรมีความรู้ในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรืออาจไม่สอดคล้องกับงานด้านบัญชีโดยตรงด้วย เช่น ด้านการลงทุน ด้านการเงิน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการวางแผนการตลาด ด้านการวางแผน กลยุทธ์ธุรกิจ หากนักบัญชีมีความรู้ดังกล่าวเพิ่มเติมจากความรู้ด้านบัญชี จะเป็นการสร้างคุณลักษณะ ของนักบัญชียุคใหม่ เป็นที่ต้องการในตลาดงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ และนักบัญชีต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้สนับสนุนข้อมูลทางบัญชี เป็นผู้นำเสนอและวิเคราะห์ข้อมูล ทำหน้าที่ช่วยวางแผนทางการบัญชี และเป็นที่ปรึกษาในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจด้วย มีการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ (กมลภู สันตะจักร, 2560) นักบัญชียุคใหม่ต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในยุคดิจิทัลและต้องมุ่งมั่นพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อไม่ให้เป็นปัญญาประดิษฐ์ (AI) เข้ามามีบทบาทในส่วนของงานสำคัญ การเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลจึงเป็นเรื่องที่ต้องใส่ใจในคุณลักษณะของนักบัญชีและพัฒนา ตนเองอย่างสม่ำเสมอ

โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี เป็นชุดของคำสั่งที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้ในงานทางบัญชีประกอบด้วยระบบย่อย ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน เช่น ระบบซื้อ ระบบขาย ระบบลูกหนี้ ระบบเจ้าหนี้ ระบบสินค้า ระบบเงินสด และระบบบัญชีแยกประเภททั่วไป ศรีณย์ ชูเกียรติ (2557) กล่าวว่า การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปจะช่วยลดทั้งต้นทุนและเวลาในการพัฒนาระบบสารสนเทศขึ้นใหม่ ทั้งนี้หากพัฒนาระบบสารสนเทศขึ้นเองอาจต้องใช้เวลาในการออกแบบมากถึง 50% ของระยะเวลาทั้งหมดในการพัฒนาระบบสารสนเทศ แต่หากเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูป (software package) ผู้ขายจะติดตั้งระบบให้เสร็จเรียบร้อยพร้อมใช้งาน ผู้ใช้ระบบเพียงแค่ออกญาญาก็สามารถใช้งานได้ทันที ดังที่เรียกว่า ระบบเทิร์นคีย์ (turnkey systems) อย่างไรก็ตามโปรแกรมสำเร็จรูปไม่เหมาะกับระบบสารสนเทศที่มีขนาดใหญ่และมีความซับซ้อน เนื่องจากโปรแกรมถูกพัฒนาให้ใช้งานในองค์กรทั่วไปที่มีขั้นตอนการทำงานที่คล้าย ๆ กัน

สำหรับความต้องการพิเศษจำเป็นต้องดัดแปลงหรือพัฒนาโปรแกรมสำเร็จรูปเพิ่มเติม

ทั้งนี้ ในการนำโปรแกรมสำเร็จรูปมาใช้ในกิจการอาจจะมีอุปสรรคหลาย ๆ ด้าน ที่ยังไม่สามารถตอบโจทยผู้ประกอบการได้ครบถ้วนทุกส่วนงาน อาจจะต้องอาศัยการประยุกต์โปรแกรม ซึ่งอาจมีทั้งให้พนักงานในแผนกไอทีทำการศึกษาและประยุกต์เพิ่มเอง หรือจ้างบริษัทที่ขายซอฟต์แวร์มาทำการประยุกต์เพิ่มโดยเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มจากราคาซอฟต์แวร์ที่ซื้อมาครั้งแรก หรืออาจจะจ้างผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกที่มีประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้โปรแกรมให้เข้ากับธุรกิจแต่ละประเภท

งานวิจัยในอดีตพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อ เลือกใช้โปรแกรมทางการบัญชีมี 4 ปัจจัยหลักดังนี้ 1) ปัจจัยคุณสมบัติของโปรแกรม เช่น ความยืดหยุ่นในการปรับแก้ การประมวลผลแบบทันที (real-time processing) ความเป็นมิตรต่อผู้ใช้ ระบบรักษาความปลอดภัย ความสามารถในการอัปเดตฟังก์ชันใน การเขียนรายงาน ความเป็นนานาชาติ การทำงานของโปรแกรม คุณสมบัติเสริม ชีตความสามารถ ลักษณะการใช้งาน คุณสมบัติของโปรแกรม มีระบบเตือนในกรณีบันทึกข้อมูลผิดพลาดหรือข้ามขั้นตอน มีระบบการให้รหัสผ่านที่แตกต่างกันหลายระดับ วิธีการทำงานที่เป็นระบบ ประสิทธิภาพของโปรแกรม ระบบปฏิบัติการ ฟังก์ชันการทำงาน 2) ปัจจัยความสามารถในการเข้ากันได้ของระบบ เช่น เข้ากับระบบปฏิบัติการได้ เข้ากับฮาร์ดแวร์ได้ 3) ปัจจัยผู้ขายและการบริการหลังการขาย เช่น ความน่าเชื่อถือของโปรแกรมและผู้จำหน่าย การสนับสนุนและการบริการหลังการขาย ความน่าเชื่อถือของผู้ผลิต การให้บริการ มีเอกสารทางเทคนิคและสามารถช่วยเหลือผ่านระบบออนไลน์ได้ และ 4) ปัจจัยด้านราคา เช่น ต้นทุนและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการจัดหา ราคาของโมดูลหลัก ต้นทุนเริ่มแรก ต้นทุนในการบำรุงรักษา (ณัฐพัชร์ อภิวัฒน์ไพศาล, 2561) นอกจากนี้ กมลภู สันตะจักร (2560) ได้กล่าวถึงคุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางวิชาชีพบัญชี ด้านสมรรถนะทางวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านภาษาอังกฤษ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหา ดังนั้นในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นคุณลักษณะของนักบัญชียุคใหม่ที่สำคัญ ได้แก่ ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี การใช้เทคโนโลยีทางการบัญชี สมรรถนะการสื่อสารและความหลากหลายทาง ภาษา และสมรรถนะการวิเคราะห์ข้อมูล หากนักบัญชีมีคุณสมบัติดังกล่าวนำไปสู่การตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีจะเห็นได้ว่าสมรรถนะทางการบัญชีและของคุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยใหม่ จึงเป็นเหตุผลที่ควรศึกษาถึงสมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี ของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี เพื่อเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริการทางอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นก่อให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าให้มากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะทางการบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
2. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของนักบัญชียุคดิจิทัลของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลกับการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ ประกอบด้วย ความหมายของสมรรถนะเป็นความสามารถในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยความรู้ ทักษะ คุณลักษณะส่วนบุคคล แรงจูงใจ บุคลิกภาพ ทักษะคิด ที่ส่งผลต่อผลงานและความสำเร็จในการทำงาน ซึ่งความสำคัญของสมรรถนะมีความสำคัญต่อทั้งตัวบุคคลและองค์กร ช่วยในการพัฒนาบุคลากรและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ในการแบ่งประเภทของสมรรถนะมีหลายประเภท เช่น สมรรถนะด้านความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ และผลลัพธ์

แนวคิดเกี่ยวกับคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ประกอบด้วย ความหมายของนักบัญชี คือ ผู้ที่มีหน้าที่จัดทำเอกสาร บันทึกข้อมูลทางบัญชี และจัดทำงบการเงินที่ถูกต้อง เพื่อช่วยในการตัดสินใจทางธุรกิจ ซึ่งจำเป็นต้องมีสมรรถนะทางการบัญชี หมายถึง องค์รวมของความรู้ สมรรถนะ บุคลิกภาพ และจรรยาบรรณที่จำเป็นต่อการประกอบวิชาชีพบัญชี ประกอบด้วย

- 1) สมรรถนะด้านเทคโนโลยี หมายถึง ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะที่จำเป็นต่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) และเทคโนโลยีดิจิทัล
- 2) สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แยกแยะ วิเคราะห์ ประเมิน และหาข้อสรุปจากข้อมูลที่มี โดยใช้เหตุผล ตรรกะ และหลักฐาน
- 3) สมรรถนะด้านการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการถ่ายทอดข้อมูล ความคิด ความรู้สึก และความตั้งใจ จากผู้ส่งไปยังผู้รับผ่านช่องทางต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ เข้าใจง่าย และตรงประเด็น
- 4) สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ความสามารถในการประพฤติปฏิบัติตนตามหลักจริยธรรม
- 5) ความซื่อสัตย์สุจริต ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ เพื่อรักษาไว้ซึ่งเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของวิชาชีพ

คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลจึงเป็นคุณสมบัติที่นักบัญชีที่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพ มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถคิดวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไขปัญหาในการทำงาน มีการสื่อสารที่ดี สามารถใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย และสามารถทำงานเป็นทีมได้

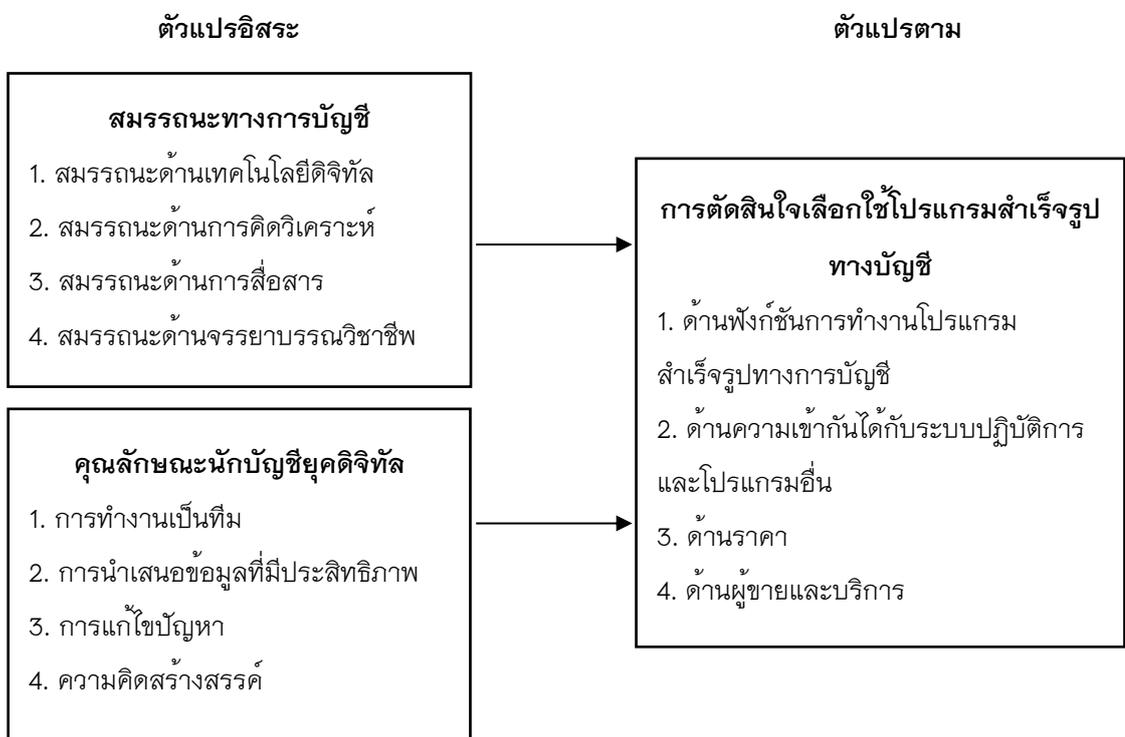
ทฤษฎีการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (TAM) ในการวิจัยนี้ใช้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจยอมรับและใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่

แนวคิดเกี่ยวกับโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ประกอบด้วย โปรแกรมที่ใช้ในการบันทึก ประมวลผล และนำเสนอรายงานทางบัญชี ลักษณะของโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีในประเทศไทย และคุณสมบัติตามที่กรมสรรพากรกำหนด

การตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี อาศัยปัจจัยในการพิจารณาฟังก์ชันการทำงาน ความเข้ากันได้กับระบบอื่น ราคา ผู้ขายและบริการ เทคโนโลยีและความทันสมัย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

จากการศึกษา หลักการ แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับของนักวิชาการเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์สมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลจากนักวิชาการ โดยมี สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ 3) สมรรถนะด้านการสื่อสาร และ 4) สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล มี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การทำงานเป็นทีม 2) การนำเสนอข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ 3) การแก้ไขปัญหา และ 4) ความคิดสร้างสรรค์ และการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี มี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านฟังก์ชันการทำงานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี 2) ด้านความเข้ากันได้กับระบบปฏิบัติการและโปรแกรมอื่น 3) ด้านราคา และ 4) ด้านผู้ขายและบริการ มากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ คือ นักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1,719 คน (ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ณ วันที่ 26 กันยายน พ.ศ. 2566)

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือ นักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 325 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้

วิธีการคำนวณ ซึ่งกำหนดระดับความเชื่อมั่นอยู่ที่ร้อยละ 95 ค่าความคลาดเคลื่อนอยู่ที่ร้อยละ 5 โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้

$$\text{สูตร } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการ

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับค่าคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้น (มีค่า $e = 0.05$)

$$\frac{\text{แทนค่า } n}{(1+1,719 \times 0.05^2)} = 1,719$$

$$n = 324.49 \approx 325$$

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้เท่ากับ 325 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 2 ข้อ ประกอบด้วย ระดับการศึกษา และระยะเวลาปฏิบัติงานด้านบัญชี โดยมีลักษณะคำถามแบบให้เลือกตอบเพียงข้อเดียวและเป็นคำถามปลายปิด (close-ended question)

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชี ประกอบด้วย 1) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ 3) สมรรถนะด้านการสื่อสาร และ 4) สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล ประกอบด้วย 1) การทำงานเป็นทีม 2) การนำเสนอข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ 3) การแก้ไขปัญหา และ 4) ความคิดสร้างสรรค์

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี ประกอบด้วย 1) ด้านฟังก์ชันการทำงานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี 2) ด้านความเข้ากันได้กับระบบปฏิบัติการและโปรแกรมอื่น 3) ด้านราคา และ 4) ด้านผู้ขายและบริการ

ตอนที่ 2 3 และ 4 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับความคิดเห็น	คะแนน
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมากที่สุด	5
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยมาก	4
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยปานกลาง	3
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อย	2
มีระดับความคิดเห็น เห็นด้วยน้อยที่สุด	1

การสร้างเครื่องมือแบบสอบถามผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย และศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบข้อมูลเบื้องต้น แล้วกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
- 2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา และความเหมาะสมที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล และพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น โดยเพื่อให้เครื่องมือมีความเที่ยงตรง (validity) และความน่าเชื่อถือ (reliability) ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง โดยได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถาม Link ผ่านโปรแกรม google form ส่งให้แก่เจ้าหน้าที่บัญชีกรมการเงิน

ขั้นตอนที่ 3 ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 4 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ทั้งหมด และนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องของชุดข้อมูลแล้วทำการลงรหัส (coding) แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้จากการลงรหัสเรียบร้อยแล้วไปวิเคราะห์โดย การประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

ตอนที่ 1 การอธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับ การศึกษา และระยะเวลาการทำงานด้านบัญชี โดยใช้วิธีการประมวลผลทางสถิติพรรณนา (descriptive analysis) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

ตอนที่ 2 และ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชี และความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและการสรุปผล ดังต่อไปนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง สมรรถนะทางการบัญชี/คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง สมรรถนะทางการบัญชี/คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง สมรรถนะทางการบัญชี/คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง สมรรถนะทางการบัญชี/คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง สมรรถนะทางการบัญชี/คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล อยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานการวิจัย เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง

ตัวแปรอิสระ คือ สมรรถนะทางการบัญชีสมัยใหม่ ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ 3) สมรรถนะด้านการสื่อสาร และ 4) สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ และคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล มี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) การทำงานเป็นทีม 2) การนำเสนอข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ 3) การแก้ไขปัญหา และ 4) ความคิดสร้างสรรค์ ตัวแปรตาม คือ การตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี มี 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านฟังก์ชันการทำงานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี 2) ด้านความเข้ากันได้กับระบบปฏิบัติการและโปรแกรมอื่น 3) ด้านราคา และ 4) ด้านผู้ขายและบริการ

สถิติที่ใช้ ได้แก่ การวิเคราะห์สมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (multiple regression analysis) และ วิเคราะห์หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pear's Product Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2560)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.90 ขึ้นไป หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.70 – 0.89 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.30 – 0.69 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.01 – 0.29 หมายถึง มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับต่ำ

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง

การวิเคราะห์ค่าความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รายละเอียดดังตาราง 1-3

ตาราง 1 ระดับสมรรถนะทางการบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สมรรถนะทางการบัญชี	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	แปลผล	ลำดับ
1. สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล	3.99	.60	มาก	3
2. สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์	3.90	.50	มาก	4
3. สมรรถนะด้านการสื่อสาร	4.05	.62	มาก	2
4. สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ	4.19	.59	มาก	1
รวมเฉลี่ย	4.09	.46	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า สมรรถนะทางการบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากตามลำดับ ดังนี้ 1) สมรรถนะด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.19 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .59 2) สมรรถนะด้านการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.05 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .62 3) สมรรถนะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .60 และ 4) สมรรถนะด้านการคิดวิเคราะห์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.90 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .50

ตาราง 2 ระดับคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลของบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

คุณลักษณะดิจิทัล	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านการทำงานเป็นทีม	4.08	.46	มาก	3
2. ด้านการนำเสนอข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ	4.28	.53	มาก	1
3. ด้านการแก้ไขปัญหา	3.86	.54	มาก	4
4. ด้านความคิดสร้างสรรค์	4.24	.60	มาก	2
รวมเฉลี่ย	4.16	.45	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลของบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.16 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .45 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) ด้านการนำเสนอข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .53 2) ด้านความคิดสร้างสรรค์ มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.24 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .60 3) ด้านการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.08 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .46 และ 4) ด้านการแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.86 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .54

ตาราง 3 ระดับการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านฟังก์ชันการทำงานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี	4.32	.45	มาก	1
2. ด้านความเข้ากันได้กับระบบปฏิบัติการและโปรแกรมอื่น	4.28	.49	มาก	4
3. ด้านราคา	4.10	.54	มาก	2

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ทางบัญชี	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D)	แปลผล	ลำดับ
4. ด้านผู้ขายและบริการ	4.18	.66	มาก	3
รวมเฉลี่ย	4.25	.62	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า การตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .62 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน สามารถเรียงตามลำดับ ดังนี้ 1) ด้านฟังก์ชันการทำงาน โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.32 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .45 2) ด้านความเข้ากันได้กับระบบปฏิบัติการและโปรแกรมอื่น มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.28 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .49 3) ด้านผู้ขายและบริการมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.18 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .66 และ 4) ด้านราคามีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 4.10 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .54

การอภิปรายผล

จากผลการศึกษา เรื่อง สมรรถนะทางการบัญชีและคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

สมรรถนะทางการบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นนักบัญชีที่ดี มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มพูนความรู้ใหม่ ๆ ผ่านการอบรม สัมมนา และการศึกษาดูด้วยตนเอง ควบคู่ไปกับการยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพที่เข้มงวด ปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม และรักษามาตรฐานสูง รวมถึงการเรียนรู้และใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อเพิ่มสมรรถนะการทำงาน ตอบสนองต่อความต้องการของตลาดที่มีความสำคัญต่อธุรกิจและเศรษฐกิจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลให้ผลการประเมินสมรรถนะนักบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองความต้องการขององค์กรและสังคม สอดคล้องกับผลการศึกษาของ กัญระยา กตะศิลา (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สมรรถนะของนักบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการ SMEs ภาคบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการ SMEs ภาคบริการ ในเขตกรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักบัญชี โดยรวมอยู่ในระดับมาก

คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาพรวม อยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่านักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือเป็นนักบัญชียุคดิจิทัลมีความรู้และทักษะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เช่น ซอฟต์แวร์บัญชี ระบบคลาวด์ เทคโนโลยี

ปัญญาประดิษฐ์ และข้อมูลขนาดใหญ่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความถูกต้องในการทำงาน มีใจรักการเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อพัฒนาทักษะใหม่ ๆ และปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว มีทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์ที่สามารถใช้ข้อมูลมหาศาลมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจทางธุรกิจ รวมถึงมีทักษะการสื่อสารที่ดีและสามารถสื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองต่อการทำงานในยุคดิจิทัลที่มีการใช้การสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์มากขึ้น สอดคล้อง กับผลการศึกษาของวันวิสา พิมพา (2567) ได้ศึกษาวิจัย เรื่องคุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลของนักบัญชีในจังหวัดปทุมธานีโดยรวม อยู่ในระดับมาก

การตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีของนักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือภาพรวม อยู่ในระดับมาก นักบัญชีในสำนักงานรับทำบัญชีในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีประสิทธิภาพการทำงานให้รวดเร็ว แม่นยำ และมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อเทียบกับการทำบัญชีด้วยมือแบบเดิม เพื่อตอบโจทยปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น รวมถึงความจำเป็นในการปรับตัวสู่ยุคดิจิทัลที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญ เพื่อให้สามารถแข่งขันและตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้ อีกทั้งโปรแกรมบัญชียังช่วยให้การจัดเก็บและเรียกดูข้อมูลทำได้ง่าย รวดเร็ว สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ทุกที่ทุกเวลาผ่านระบบคลาวด์ อำนวยความสะดวกให้กับทั้งนักบัญชีและลูกค้า มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดีป้องกันการสูญหายหรือรั่วไหลของข้อมูล เพิ่มความน่าเชื่อถือและสร้างความมั่นใจ ประกอบกับการบริการหลังการขายและการสนับสนุนจากผู้พัฒนาโปรแกรมที่พร้อมให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหา ทำให้สำนักงานสามารถใช้ประโยชน์จากโปรแกรมได้เต็มประสิทธิภาพ และแม้จะมีค่าใช้จ่าย แต่ก็ถือเป็นการลงทุนที่คุ้มค่าเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่ได้รับ จึงไม่น่าแปลกใจที่สำนักงานส่วนใหญ่ตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีในระดับมาก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ความน่าเชื่อถือ และศักยภาพในการแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการปรับตัวที่จำเป็นในยุคดิจิทัล สอดคล้องกับผลการศึกษาของอรุณญา จินาชาญ (2559) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) พบว่า ระดับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการพิจารณาเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. นักบัญชีควรให้ความสำคัญในการพัฒนาสมรรถนะและคุณลักษณะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัล ด้านฟังก์ชันการทำงานโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี ด้านความเข้ากันได้กับระบบปฏิบัติการและโปรแกรมอื่น ด้านราคาและด้านผู้ขายและบริการ อีกทั้งติดตามการเปลี่ยนของเทคโนโลยีดิจิทัลเพราะความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตและการทำงานของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี

1.2. นักบัญชีในยุคดิจิทัลควรมีการทำบัญชีที่รวดเร็วถูกต้องตามมาตรฐานการบันทึกบัญชี มีการนำเทคโนโลยีทันสมัยมาช่วยในการทำบัญชี เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงิน การเลือกใช้โปรแกรม

สำเร็จรูปสามารถช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลและตัวเลขที่มีความหลากหลายและมากมายให้อยู่เป็นหมวดหมู่ และประมวลผลข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ และได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการ

1.3 นักบัญชีควรมีสมรรถนะที่ดีในการนำเข้าสู่ข้อมูล ซึ่งก่อนการนำเข้าสู่ข้อมูลต้องมีการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลโดยผู้ที่มีความรู้ความสามารถด้าน วิชาชีพทางการบัญชี การเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปของแต่ละสำนักงานบัญชี มีความแตกต่างกันไปตามความต้องการของแต่ละสำนักงาน แต่สิ่งที่ ควรคำนึงถึงในการเลือกซื้อโปรแกรมสำเร็จรูปคือมีฟังก์ชันการใช้งานที่สามารถรองรับความต้องการของสำนักงานบัญชีและลูกค้า และทำงานอย่างเป็นระบบครบวงจร และการประมวลผลข้อมูลที่มีความถูกต้อง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาผลกระทบสมรรถนะของพนักงานบัญชีและการสนับสนุนขององค์กรที่มีต่อ ประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีควรทำการศึกษากับธุรกิจอื่น ๆ เพื่อศึกษาการเปรียบเทียบ กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ซึ่งอาจทำให้งานวิจัยมีประสิทธิภาพและ สามารถนำไปใช้ประโยชน์โดยตรงตามเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาตัวแปรประสิทธิภาพระบบสารสนเทศทางการบัญชีเช่น ประสิทธิภาพการทำงานของพนักงาน เป็นต้น

2.3 ควรทำการศึกษาในด้านอื่น ๆ เช่น ความเข้าใจและทักษะในการใช้งาน ICT ความเข้าใจในการนำเสนอข้อมูลและการรายงานทางการเงิน เป็นต้น เพื่อนำมาเปรียบเทียบว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร และเป็นแนวทางในการพัฒนา สมรรถนะและคุณลักษณะทางวิชาชีพบัญชีในยุคดิจิทัลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กมลภู สันตะจักร. (2560). *คุณลักษณะของนักบัญชีที่พึงประสงค์ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ที่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของหน่วยงานราชการในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิตคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กษมาพร ยังสัมพันธ์. (2561). *ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กฤษมา คำพิทักษ์. (2556). *นักบัญชีที่องค์กรธุรกิจต้องการ “เก่ง+ดี”*. ปทุมธานี: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- กัญระยา กตะศิลา. (2564). *สมรรถนะของนักบัญชีที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานด้านระบบสารสนเทศทางการบัญชีของผู้ประกอบการ SME ภาคบริการในเขตกรุงเทพมหานคร*. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- จิตติมา ขำคำ, สุพิศ ฤทธิ์แก้ว และสมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. (2562). *ความรู้ความสามารถของนักบัญชีและความเข้าใจในมาตรฐานการจัดทำบัญชีภาครัฐที่มีผลต่อประสิทธิภาพงานบัญชี ของสำนักงานอัยการสูงสุด*. *วารสารนักบริหาร*, 39(2), 52-65.

- ชุมพล รอดแจ่ม และรุ่งระวี มั่งสิงห์. (2562). การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันสมรรถนะของนักบัญชีตามคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต*, 5(1), 29-44.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2560). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อมรรการพิมพ์.
- ณัฐพัชร์ อภิวัฒน์ไพศาล. (2561). องค์ประกอบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของผู้บริหารทางบัญชีที่ทำงานในบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. *วารสารวิชาชีพบัญชี*, 14(41), 51-21.
- ดิชพงศ์ พงศ์ภัทรชัย. (2559). *แนวทางการส่งหนังสือยืนยันยอดในยุคไทยแลนด์ 4.0*. สืบค้น 4 เมษายน 2566 จาก <https://www.tfap.or.th/upload/9414/yPGFvo5bMM.pdf>.
- ศรัณย์ ชูเกียรติ. (2557). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี*. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนที่พีเอ็น เพรส.
- วันวิสา พิมพ์. (2567). คุณลักษณะนักบัญชียุคดิจิทัลที่มีผลต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs จังหวัดปทุมธานี. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 9(1), 1377-1386.
- สร้ชนุช บุญวุฒิ, และไพฑูรย์ อินตะขัน. (2559). การศึกษาองค์ประกอบคุณลักษณะของนักบัญชียุคใหม่ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. *วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่*, 9(1), 167-177.
- อรรณญา จินาชาญ. (2559). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs). *วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม*.